

ԱՐՄԵՆ ԱՍՐՅԱՆ

ԱՐԱՄ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ԿՅԱՆՔԸ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԵՐԵՎԱՆ 2009

ՀՏԴ 941 (479.25)

ԳՄԴ 63.3 (2Հ)

Մ 283 Ա.

Տպագրվում է ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի գիտական
խորհրդի որոշմամբ

Պատասխանատու խմբագիր՝ ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
Աշոտ Մելքոնյան

Մ 283 Ա. Ասրյան Ա. Ս.

Արամ Մանուկյան. կյանքը և գործունեությունը.- Եր.: Պատմ.
ինստ., 2009,- 114 էջ:

Աշխատության մեջ արխիվային վավերագրերի, ժամանակի մա-
նուլի և այլ սկզբնաղբյուրների, հուշագրական և պատմագիտական տա-
րաբնույթ գրականության հիման վրա գիտականորեն ներկայացվում է
հայոց պատմության նշանավոր դեմքերից մեկի՝ 20-րդ դարասկզբի խոշո-
րագույն ազգային-քաղաքական ու պետական գործիչ, Հայաստանի
առաջին հանրապետության հիմնադիր Արամ Մանուկյանի
(1879 - 1919 թթ.) կյանքը և գործունեությունը:

ISBN 978-99941-73-35-8

ԳՄԴ 63.3 (2Հ)

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ԵՐԿՈՒ ԽՈՍՔ	5
ԳԼՈՒԽ ԱՈԱԶԻՆ	
ԱԶԳԱՅԻՆ–ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ	12
Արամ Մանուկյանի մուտքը ազգային-ազատագրական շարժում	12
Արևմտյան Հայաստանում 1905-1907թթ.	16
Երիտթուրքական հեղաշրջման ժամանակաշրջանում	25
ԳԼՈՒԽ ԵՐԿՐՈՐԴ	
ԱՈԱԶԻՆ ՀԱՍԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ	31
Վանի հերոսամարտի կազմակերպումը	31
Վան-Վասպուրականի նահանգապետը	37
Ազգային-քաղաքական գործունեությունը 1916-1917թթ.	41
ԳԼՈՒԽ ԵՐՐՈՐԴ	
ԱՆԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՈՒ ԿԱՅԱՑՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐՈՒՄ	46
Ազգային ուժերի համախմբումը թուրքական ներխուժման դեմ Արևելյան Հայաստանում	46
Արամ Մանուկյանի հռչակումը Երևանի դիկտատոր	57
Սարգսրապատի հերոսամարտի կազմակերպումը	63
Հայաստանի Հանրապետության ստեղծումը	71
ՀՀ ներքին գործերի առաջին նախարարը	81
ՎԵՐԶԱԲԱՆ	107
SUMMARY	112